

Motion till riksdagen 2025/26:1190

av **Ulrika Heindorff (M)**

Fortsatt ökning av kunskapen om ME/CFS

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att säkerställa fortsatta utbildningsinsatser gällande sjukdomen ME/CFS och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är en uppenbar brist att Sverige inte har prioriterat att systematiskt, metodiskt och långsiktigt arbeta med frågor som rör kvinnorelaterade sjukdomar. Den nuvarande moderatledda regeringen prioriterar kvinnosjukvården. Det är efterlängtat. Det är inte acceptabelt att frågor som rör vård och forskning gällande kvinnors sjukdomar tidigare stått så långt ned på den politiska dagordningen och i de årliga politiska prioriteringarna i form av budgetar.

ME, som står för myalgisk encefalomyelit, är en allvarlig, ofta kronisk, sjukdom där nervsystem, immunförsvar och energinivå är påverkade. I bland kallas sjukdomen också för CFS som betyder Chronic Fatigue Syndrome. ME/CFS beräknas drabba 0,1–0,6 % av befolkningen, beroende på vilka diagnoskriterier som används. Detta betyder att det finns minst 10 000 ME/CFS-sjuka i Sverige men siffran kan vara högre. Troligen har bara ett fåtal av dessa fått korrekt diagnos. I 75–80 % av fallen börjar sjukdomen i samband med en infektion. ME/CFS förekommer i olika svårighetsgrad av funktions- och aktivitetsnedsättning och cirka 25 % av patienterna är bundna till sina hem eller

sängliggande. Både män, kvinnor och barn kan få ME/CFS.¹ Forskning och läkarerfarenheter har konstaterat att ME är ett påtagligt funktionsnedsättande sjukdom.

Regeringen gav Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) i uppdrag att ställa samman kunskap inom postcovid och andra postinfektiösa tillstånd. Myndigheten skulle identifiera behoven av ytterligare vetenskaplig kunskap inom området. Myndigheten skulle också hänsyn till skillnader mellan barn och vuxna samt mellan kvinnor och män.² Det specificeras inte i uppdraget att just ME/CFS skulle ingå, utan var är upp till Socialstyrelsen att bedöma. Som en uppföljning av SBU:s uppdrag fick Socialstyrelsen i sitt regleringsbrev för 2024 i uppdrag att ta fram ett nationellt kunskapsstöd för postcovid och andra postinfektiösa tillstånd.³ Ett sådant kunskapsstöd presenterades i augusti 2024.⁴ Detta kunskapsstöd är en bit på vägen. Det behöver fortsatt säkerställas en metodisk kunskapsuppbyggnad gällande sjukdomen ME/CFS. Detta kommer kräva bland annat en systematisk utbildningsinsats till såväl primärvården som specialistvården i syfte att säkerställa att diagnoser kan ställas tidigare och säkrare. Regeringen bör överväga möjligheten att, när nu kunskapssammanställningen är genomförd, fortsätta det metodiska arbetet med att utveckla kunskap och genomföra utbildningsinsatser inom vården och utbildningsinsatser till vården.

Ulrika Heindorff (M)

¹ <https://rme.nu/om-me-cfs/>

² <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2023/04/uppdrag-att-sammanstalla-kunskap-om-postcovid-och-andra-postinfektiosa-tillstand/>

³ file:///C:/Users/ua1009aa/Downloads/24699_rb.pdf, sidan 24.

⁴ <https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/598b15b01493464b99b6e3a7d66f010c/2024-8-9183.pdf>